

Sygn. akt III CSK 255/17

POSTANOWIENIE

Dnia 16 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z wniosku Miasta i Gminy S.
przy uczestnictwie A. M., A. S., P. S., J. C., M. M., J. X., I. C.-C., J. C., M. P. i C. K.
o stwierdzenie zasiedzenia,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 16 stycznia 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w N.
z dnia 24 maja 2017 r., sygn. akt III Ca [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od wnioskodawcy na rzecz uczestników solidarnie
kwotę 3750 (trzy tysiące siedemset pięćdziesiąt) zł tytułem
kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 24 maja 2012 r. Sąd Rejonowy w N. oddalił wniosek wnioskodawcy - Miasta i Gminy S. o stwierdzenie, że z dniem 27 maja 2010 r. nabyła przez zasiedzenie prawo własności działki ewidencyjnej nr [...] /49 zapisanej w księdze wieczystej nr [...] stanowiącej parking gminny przy dolnej stacji Kolei Linowej [...]. Sąd ustalił, że działka ta została przejęta na własność Państwa na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1946 r. o przejęciu na własność Państwa podstawowych gałęzi gospodarki narodowej i uchwały Rady Ministrów z dnia 20 maja 1939 r. orzeczeniem Ministra Zdrowia z dnia 18 marca 1948 r. o przejęciu na własność Państwa przedsiębiorstw uzdrowiskowych, w tym uzdrowiska S.. Aktem wykonawczym był protokół zdawczo-odbiorczy, w którym ujęto działkę [...] /1, z której powstała działka objęta wnioskiem. Następnie, w drodze komunalizacji działka przeszła na własność Miasta S. - decyzję komunalizacyjną wydano w dniu 8 czerwca 1991 r. Na wniosek spadkobierców poprzedniego właściciela w dniu 3 września 2001 r. Minister Zdrowia stwierdził nieważność orzeczenia o przejęciu Przedsiębiorstwa Uzdrowiskowego S. na własność Państwa.

Sąd Rejonowy uznał, że Skarb Państwa nie posiadał działki w dobrej wierze, skoro podstawą jej przejęcia były nieważne decyzje, a ponadto nie upłynął 30-letni okres posiadania przewidziany w art. 172 k.c., liczony od 1 czerwca 1980 r., przerwany na skutek wydania decyzji z 3 września 2001 r.

Sąd Okręgowy w N. oddalił apelację wnioskodawcy od tego wyroku, jednak z innych przyczyn. Sąd ten ustalił w wyniku wykładni treści decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 15 września 1998 r., że decyzja komunalizacja z dnia 8 czerwca 1991 r. została uznana za nieważną jedynie w części dotyczącej działek nr [...] i [...] /7, natomiast nie zakwestionowano jej ważności w zakresie pozostałych działek. Zdaniem Sądu oznacza to, że co do spornej działki nadal wiąże prawomocna decyzja komunalizacja, dotychczas niepodważona, czego konsekwencją jest konieczność uznawania wnioskodawczyni w dalszym ciągu za właścicielkę tej działki, co wyklucza możliwość zasiedzenia przez nią prawa własności, które już jej przysługuje.

Postanowienie Sądu Okręgowego wnioskodawca zaskarżył skargą kasacyjną opartą na obydwu podstawach z art. 398³ § 1 k.p.c. Zarzucił naruszenie przepisów prawa procesowego - art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c. przez niezawieszenie postępowania z urzędu, pomimo że jego wynik zależy od uprzedniej decyzji organu administracji publicznej, a także naruszenie art. 368 § 4 k.p.c. Zarzuty naruszenia prawa materialnego dotyczyły wadliwego niezastosowania art. 172 k.c. w wyniku błędnej wykładni decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 15 września 1998 r. co do zakresu stwierdzonej w niej nieważności decyzji komunalizacyjnej

We wnioskach domagał się uchylenia zaskarżonego postanowienia w całości i przekazania sprawy do ponownego rozpatrzenia, ewentualnie orzeczenia co do istoty sprawy przez uwzględnienie wniosku o zasiedzenie.

Uczestnicy postępowania - spadkobiercy poprzedniego właściciela działki wniesli o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania ewentualnie o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania na ich rzecz od wnioskodawcy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, służy ochronie interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, umożliwia także uchylenie orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych. Nie będąc ogólnie dostępnym środkiem zaskarżenia orzeczeń umożliwiającym rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej, poddawana jest wstępnej ocenie w ramach tzw. przedsądu, ustanowionej w art. 398⁹ k.p.c., mającej za cel zbadanie, czy spełnia przesłanki przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania.

Skarżąca uzasadniła potrzebę rozpatrzenia jej skargi wystąpieniem przesłanek z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Jej zdaniem w sprawie występują istotne zagadnienia prawne, dotyczące wpływu na termin zasiedzenia przeniesienia posiadania na podstawie art. 176 § 1 k.c. z posiadacza w złą na posiadacza w dobrej wierze, możliwości przerwania biegu zasiedzenia przez czynność podjętą w postępowaniu administracyjnym, w którym zasiadający posiadacz nie brał udziału,

możliwości uznania nabycia na podstawie decyzji nacjonalizacyjnej, uznanej później za nieważną na ocenę dobrej lub złej wiary posiadania oraz czy podstawą skargi kasacyjnej może być zarzut opierający się na zakwestionowaniu wykładni i skutków decyzji administracyjnej.

Spośród wskazanych zagadnień tylko ostatnie nawiązuje do podstaw prawnych wydanego przez Sąd Okręgowy postanowienia, opartego na ustaleniach, zgodnie z którymi materiał dowodowy, w szczególności niepodważona część decyzji komunalizacyjnej z 1991 r. potwierdza, że wnioskodawcy przysługuje prawo własności działki o stwierdzenie zasiedzenia której się ubiega. Zagadnienie dotyczy jednak materii, która pozostaje poza zakresem badanym przez Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym. Ocena treści i skutków decyzji administracyjnej dokonywana w postępowaniu dowodowym, w którym decyzja ta stanowi dowód z dokumentu urzędowego mieści się w zakresie sądowej oceny dowodów, której elementem jest nie tylko zbadanie wiarygodności dowodu, ale także ustalenie, jakie fakty dowód ten wykazuje. Zarzuty kasacyjne nie mogą zaś dotyczyć ustalenia faktów ani oceny dowodów.

Pozostałe zagadnienia nie wiążą się z podstawą kwestionowanego rozstrzygnięcia, a - wobec nieobjęcia tych zagadnień rozważaniami Sądu Okręgowego ze względu na odmienne podstawy oceny prawnej, nieuzasadnione byłoby wypowiedzanie się w tym zakresie przez Sąd Najwyższy przy rozpatrywaniu niniejszej skargi kasacyjnej.

Z przytoczonych względów, wobec niestwierdzenia innych przesłanek przemawiających za przyjęciem skargi kasacyjnej powódki do rozpoznania, należało odmówić jej przyjęcia na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z postanowień art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1 i art. 98 § 1 i 3 oraz art. 99 k.p.c.

aw

jw